Ambiente **Op bezoek bij........**

Di bishita na........

Diet Booi

Diet Booi is directrice bij CEDE Aruba (Centro pa Desaroyo Social). Ondanks dat zij in Arnhem, Nederland is geboren voelt mevrouw Booi zich meer Arubaans dan Nederlands. Zij woont dan ook al een kleine 40 jaar op het eiland. Zij kwam samen met haar man John Booi, die op Aruba is geboren, in 1963 voor het eerst op Aruba aan. "Het eiland was in die tijd nog heel landelijk en er heerste een soort van 'dorpse' sfeer. Iedereen kende elkaar, men leefde meer 'naar buiten'. De mensen maakte een praatje met hun buurman op de porch, of maakten samen een wandelingetje; de samenleving was veel meer open. Iets wat ik in deze tijd toch wel mis, hoewel dat nog niet helemaal weg is, maar nu gebeuren zulke contacten meer tijdens het boodschappen doen in de supermarkt". Aldus mevrouw Booi.

Diet Booi, directora di CEDE Aruba (Centro pa Desaroyo Social). A pesar di a nace na Arnhem, Hulanda, sra Booi ta sinti su mes mas Arubiano cu Hulandes. E ta biba no menos cu 40 aña aki riba nos isla. Hunto cu su casa, John Booi, kende a nace aki, Diet a yega Aruba pa prome biaha na aña 1963. "E isla den e tempo aya, tabata masha rustico y tabata reina un atmosfera cu temponan aya bo tabata haya den un 'dorp' chikito na Hulanda. Tur hende tabata conoce otro y nan tabata biba mas pafo di cas, nan tabata combersa cu nan bisiña den veranda of keiro hunto. E comunidad tabata mucho mas habri cu awor, algo cu mi ta sinti falta di dje den e tempo aki, maske cu e no a bai por completo. Awendia tipo di contactonan asina ta tuma lugar ora di haci compras den supermercado", segun sra Booi.

Ambiente. Jrg. 3nr. 9 (2002). p.7-10

Diet was in Nederland opgeleid als verpleegkundige en kon hier aangekomen gemakkelijk aan het werk in het San Pedro Hospitaal. Dat zou evenwel betekenen dat zij ook wisselende nachtdiensten zou moeten draaien, met het gevolg dat zij haar man, die inmiddels als Eiland Secretaris was aangesteld, veel minder zou kunnen zien. Zij heeft toen gekozen voor het 'gezinsleven' met kinderen en kon op die manier ook haar man steunen in zijn functie.

Toch wilde zij graag nog iets meer om handen hebben. Dat gebeurde toen Pastoor Erkamp haar in 1964 vroeg om te starten met een 'Kinderpostzegel Actie' om zodoende geld beschikbaar te krijgen voor de jeugdzorg. Dat was haar start in de sociale sector op Aruba. Diet kwam in contact met de 'Federatie Antilliaanse Jeugdzorg', leerde allerlei mensen kennen uit de sociale sector en voor ze het wist zat ze in het bestuur van de 'Arubaanse Muziekschool', die overigens nu nog steeds veel doet voor de muzikale jeugd op Aruba.

In 1967 nam zij ook plaats in het bestuur van 'Casa Cuna', het opvang tehuis voor kinderen tot 7 jaar en zit daar tot op de dag van vandaag. Het 'besturen' zit haar klaarblijkelijk in het bloed want in 1968 trad zij toe tot het bestuur van de 'Federatie Antilliaanse Jeugdzorg'; ook op 'vrijwilligers basis'. In deze functie leerde zij haar 'Leermeester' de heer Tirso Sprockel kennen. "Deze man heeft zich geweldig ingezet voor een goede 'sociale zorg' op Aruba. In de jaren zeventig bestond bij de Antilliaanse overheid geen financiële prioriteit op het gebied van sociale zorg voor bijvoorbeeld ouderen en verstandelijk- of lichamelijk gehandicapte kinderen. De heer Sprockel heeft, na veel

Diet a haya un educacion como enfermera na Hulanda y una bes akinan, facilmente e por a haya trabow na hospital San Pedro di Verona. Esey lo a encera tambe cu e mester a traha warda anochi, cu e consecuensia cu e lo mira su casa masha poco, kende mientras tanto a keda apunta como Secretario di gobierno den Eilandsraad. E ora ey el a scoge pa un famia cu yiu y na mes momento e por a sostene su casa tambe den su funcion.

Toch e tabata kier a haci algo mas. Esaki a sosode ora cu na aña 1964 Pasto Erkamp a pidie pa cuminsa un Accion di Stampia pa Mucha pa asina haya suficiente fondo pa asistencia social pa e hobennan na Aruba. Esey a forma su comienso den sector social aki na Aruba. Diet a drenta den contacto cu e Federacion Antiyano di Asistencia Social pa Hoben, a siña conoce masha hopi hende mes den e sector social y prome cu e tabata sa, el a hayele den directiva di e Scol di Musica Arubano, cu ademas te ainda ta haci hopi cos pa e hubentud musical aki na Aruba.

Na 1967 el a drenta directiva di Casa Cuna, un hogar pa tene y cuida mucha te cu 7 aña di edad y te dia di awe e ta den e directiva aki. 'Dirigi' obviamente ta den su sanger ya cu na 1968 el a drenta directiva di e "Federacion Antiyano di Asistencia Social pa Hoben" riba base boluntario. Den e funcion aki e la siña conoce su 'maestro', sr. Tirso Sprockel. "E homber aki a haci un tremendo esfuerso pa un bon cuido social na Aruba. Den añanan 70 no tabata existi prioridad financiero cerca Gobierno Central riba tereno di cuido social pa por ehempel hendenan grandi y muchanan mental- of fisicamente incapacita. Sr. Sprockel a sa, despues di hopi deliberacion y conviccion firme, cu na 1978 cu ayudo di Hulanda, di funda CEBEMO, un organisacion pa Intervencion

overleg en overtuigingskracht, kans gezien om in 1978 met hulp uit Nederland de CEBEMO (Centrale Bemiddeling Ontwikkelinghulp) Nederlandse Antillen op te richten. Deze katholieke organisatie, een soort 'zusje' van de NOVIB, kreeg ook geld van de Nederlandse overheid en dat kon direct worden gebruikt voor sociale zorg op Aruba; buiten de regering om.

In 1980 is de CEBEMO overgegaan in de 'Stichting CEDE Antiyas' waar de heer Sprockel voorzitter van werd. Die organisatie kreeg over de situatie op Aruba weer advies op maat van de 'Stichting CEDE Aruba' die ook in 1980 is opgericht. Tirso Sprockel heeft mij toen gevraagd om CEDE Aruba 'op poten te zetten', want zoals hij zei: "Je zit toch al in die sector bij de F.A.J., dit kun je er mooi bij doen". Zo ben ik eigenlijk bij CEDE Aruba terecht gekomen".

Central Ayudo di Desaroyo pa Antiyas Hulandes. E organisacion catolico aki, un sorto di 'ruman muhe' di NOVIB, tabata haya fondo tambe di Gobierno Hulandes y esaki por a wordo usa, sin intervencion di gobierno, directamente na cuido social aki na Aruba. Na 1980 CEBEMO a bai over den e Fundacion CEDE Antiyas, di cua sr Sprockel a bira presidente.

E organisacion aki a haya, riba e situacion di Aruba, atrobe conseho na midi di e Fundacion CEDE Aruba, cu tambe a keda establecí na 1980. Tirso Sprockel a pidimi e ora pa lanta CEDE Aruba, pasobra asina e di: "Bo ta caba den e sector di F.A.J., asina ta esaki bo por wel di haci tambe". Asina aki mi a yega CEDE Aruba."

Bij het ontstaan van de 'Status Aparte' in 1986 werden we compleet zelfstandig en werd CEDE Aruba zowel advies- als uitvoerend orgaan. "Tot 1990 heb ik CEDE Aruba nog alleen 'gedraaid', maar we kregen steeds meer fondsen en de vraag naar hulp werd steeds groter. De Nederlandse overheid heeft toen als eis gesteld dat het Land Aruba zou gaan participeren in de organisatie. Het Land Aruba heeft zich toen bereid verklaard om het salaris van één medewerker te betalen en er is een projectbegeleider bijgekomen. In die situatie was het een beetje vreemd dat ik als onbezoldigd directeur zou aanblijven, dus ben ik op 1 januari 1990 officieel in dienst gekomen bij CEDE Aruba; dat was eigenlijk mijn eerste echte baan op Aruba en ik doe dat nog steeds met heel veel plezier. Er is in de afgelopen jaren natuurlijk heel veel verbeterd met name door de hulp van de vele honderden vrijwilligers die zich allemaal voor 100% hebben ingezet om de situatie voor de sociaal zwakkeren op het eiland te verbeteren. Maar er blijft nog steeds veel te doen".

Bijvoorbeeld in de 'Armenzorg' of voor vrouwen in nood bij de in 1995 opgerichtte 'Fundacion pa Hende Muhe den Dificulta', waarvan Diet ook in het bestuur zit. Mevrouw Booi kan terug zien op een tijd waarin voor de sociale sector veel ten goede is veranderd. Haar bijdrage daarin zou echter niet mogelijk zijn geweest zonder haar man en dochter, die haar gedurende haar gehele carrière hebben gesteund. Inmiddels heeft Diet ook nog twee kleinkinderen en ook die inspireren haar om nog een tijdje door te gaan met haar sociale werk.

Ora cu nos a haya Status Aparte na 1986, nos a bira ful independiente y CEDE Aruba a bira tanto un entidad consehero como ehecutivo. "Te na 1990 mi so a maneha CEDE Aruba, pero nos tabata haya mas y mas fondo y e peticion pa yudansa tabata bira mas y mas grandi tambe. Gobierno Hulandes a pone e ora como exigencia cu Pais Aruba mester a participa tambe den e organisacion. Pais Aruba a compromete su mes e ora pa paga salario di un trahado y nos a haya un Lider di Projecto acerca. Den e situacion ey tabata un poco straño cu ami lo a keda traha como director sin pago, di manera cu dia 1 di januari 1990, mi a drenta servicio oficial di CEDE Aruba. Esey tabata mi prome trabow di berdad aki na Aruba y mi ta haciele te ainda cu masha hopi placer. Den ultimo añanan hopi a drecha y mehora, specialmente door di ayudo di e cendenanan di boluntario cu a pone nan mes 100% disponibel pa mehora e situacion di esnan socialmente debil den nos comunidad. Pero ainda toch tin hopi mas pa haci."

Por ehempel, den Asistencia pa esnan Pober of menos afortuna of pa Hende Muhe den Dificultad, cual organisacion a keda funda na 1995 y di cua Diet tambe ta den su directiva. Sra. Booi por mira bek riba un periodo den cual pa e sector social hopi cos a cambia positivamente. Su aporte na esei lo no tabata posibel sin su casa y yiu muhe, kendenan a apoy'e semper durante ful su carera. Mientras tanto Diet tin dos nieto y esakinan tambe ta insprire pa continua cu su trabow social un temporada mas.

CEDE Aruba,
Stichting Centro pa Desaroyo di Aruba
Telefoon: 827666 / 827399, fax: 839076.